

BİRDEN FAZLA SENDİKAYA ÜYELİK VE BÖLÜCÜLÜĞE HİZMET

Aydınlık Dergisi, 26 Eylül 2010

Yıldırım Koç

AKP iktidara geldikten sonra ilk yaptığı işlerden biri, “yerel yönetimler reformu” adıyla Türkiye’nin üniter devlet yapısını parçalayacak bir eyalet sistemine geçişin altyapısını hazırlamaya çalışmaktı. 2003 yılı Nisan ayında “Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı,” “Belediye Kanun Taslağı,” “Büyükşehir Kanun Taslağı,” “İl Özel İdaresi Kanun Taslağı” ve “Belediye ve İl Özel İdaresi Gelirleri Kanun Taslağı” gündeme geldi. Bilim ve Ütopya Dergisi’nde (Haziran 2003, s.8-17) ve Jeopolitik Dergisi’nde (Bahar 2003, No.6, s.102-119) yayımlanan “Yerel Yönetimler Reformu: Devleti ‘Yeniden Yapılandırmak mı’, ‘81 Eyaletle Parçalamak mı?’” başlıklı yazımla atılan adımın ne kadar tehlikeli olduğunu yazdım. Yol-İş Sendikası, bu uzun yazımı, yazarı belirtilmeden bir kitap olarak bastı ve dağıttı. 12 Eylül Referandumunun “evetçi”leri, bu bölücü girişimi “demokratikleşme” olarak sunuyorlardı. PKK’nın demokratik özerklik girişimiyle, 7 yıl önce uyardığım tehlikelerin ne kadar doğru ve önemli olduğu kanıtlandı.

PKK 1990’lı yılların başlarında “Kürt sendikaları” kurmayı tartıştı. Hatta bir ara bu tür cılız bir girişim de oldu. Ancak başaramadılar. Bunun üzerine önce kamu çalışanları sendikalarında etkili olmaya çalıştılar. Bunda küçümsenmeyecek bir başarı da sağladılar. KESK içinde en etkili yapılanma olan Devrimci Sendikal Dayanışma’dan ayrılan Ufuk Uras yandaşları, önce Eşitlikçi ve Özgürlükçü Devrimci Sendikal Dayanışma’yı kurdular. Bu yıl Temmuz ayı başında yaptıkları toplantıda da bu yeni yapılanmanın adını Demokratik Emek Meclisi olarak değiştirdiler. Kürt milliyetçisi ve KESK eski MYK üyesi Tayfun İşçi, 7 Aralık 2006 tarihinde www.sendika.org sitesinde yayımlanan “KESK nedir, ne yapmalıdır?” yazısında KESK’in kapatılmasını ve yerel sendikaların koordinasyonunu yapacak DESK-KOR’un kurulmasını öneriyordu. Kürt milliyetçisi Tayfun İşçi’nin yazısının bir bölümü şöyleydi: “Konfederasyon yerellerde oluşmuş sendikaların koordinasyonu olarak algılanmalıdır. Bu koordinasyonun görevi yerel sendikalar üzerinde karar almak değil alınan kararları ortaklaştırıp uygulamak olmalıdır. Bu nedenle konfederasyon yürütmesi yerellerden oluşan bir meclis olarak tanımlanabilir. Bu anlamda KESK yerini günümüz koşullarına uygun Demokratik Emek Sendika Komünleri Koordinasyonu’ (DESK-KOR) na bırakmalıdır.”

PKK’nın illegal kitle örgütlenmesi girişimi olan KCK’nın yapılanması içinde de Demokratik Emek Konfederasyonu’nun kurulması öngörülüyordu (Bu konuda bkz. Kürt milliyetçisi Mehmet Güler’in KCK konusundaki kitabı: *KCK Dosyası, Küresel Devlet Devletsiz Kürtler*, Belge Yay., İstanbul, 2010, s.226).

Bütün bu yazdıklarımın Anayasa değişikliğiyle ilgisi ne?

Anayasanın 51. maddesinde yapılan bir değişiklik ile “aynı zamanda ve aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olunamaz” hükmü kaldırıldı. Bu hüküm gerçekten anti-demokratikti, Türkiye’nin onayladığı ve doğrudan uygulanırlık kazandırdığı ILO sözleşmelerine aykırıydı.

2821 Sendikalar Kanunu ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu’nda da benzer değişiklikler yapıldığında, işçilerin ve kamu görevlilerinin aynı anda birden fazla sendikaya üye olabilmelerinin yolu açılacak.

İşçi sendikalarında bunun iki açıdan büyük sakıncası var.

Birincisi, işyerinde yetkili sendikanın belirlenmesinde referandum uygulaması getirilmediğinde, birden fazla sendikaya aynı anda üyeliğin yetki sürecini tam bir çıkmaza sokacağıdır. Bunu bir başka yazımda ele alacağım. Öyle bir tıkanıklık yaşanacak ki, sendikalar toplu sözleşme imzalayamayacak.

İkinci çok daha önemli.

PKK’nın tüm girişimlerine karşın bugün işçi sendikaları içinde PKK’nın hakim olduğu ve hatta yönetimini doğrudan etkileyebildiği işçi sendikası yok.

Birden fazla sendikaya aynı anda üyelik olanağı doğduğunda, etnik temele dayalı sendikalar ortaya çıkacak; PKK’nın kontrolü altında sendikalar mantar gibi bitecek ve KCK’nın ana unsurlarından olan “Demokratik Emek Konfederasyonu” yaratılacak.

Bir örnek vereyim. Türk-İş’e bağlı Tes-İş Sendikası Devlet Su İşleri Gn.Md. işyerlerinde Türkiye çapında örgütlü ve yetkilidir. İşletme tipi toplu iş sözleşmesini Tes-İş bağittir. Yasa değişiklikleri süreci tamamlanır ve birden fazla sendikaya aynı anda üyelik imkanı tanınırsa, Kürt milliyetçileri Tes-İş üyeliğini sürdürecek ve Tes-İş’in imzaladığı toplu iş sözleşmesinden yararlanacak. Ancak bunun yanı sıra, Kürt milliyetçilerinin Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı mücadelesinin araçlarından biri olacak yeni ve yerel sendikalar kuracaklar. Tes-İş’i kullanarak ücret zammı alacaklar; etnik temele dayalı ikinci sendikalarında Kürt milliyetçilerinin Türkiye’ye karşı verdiği mücadeleyi sürdürecekler.

Böyle bir gelişme son derece tehlikeli sonuçlar doğuracaktır.

Anayasa değişikliğinin bu boyutuna hiç dikkat çekilmedi. Kanımca en önemli tehlike bu noktadadır.

Bu tehlike bu kadar büyükken Türk-İş ne yaptı?

Türk-İş'in Anayasa Değişikliği Hazırlama Komisyonu Başkanlığı'na gönderdiği yazıda, birden fazla sendikaya üye olunmasına engel olan hükmün kaldırılması istendi. Talepler arasında referandum da konmadı.

Bu nasıl bir tavidir?

1980 öncesinde sendikal yaşamda yer almış aklı başında herhangi bir kişi, referandumu getirmeden birden fazla sendikaya üyeliğin yol açacağı büyük tıkanmaları nasıl göremez?

Bu talebi hazırlayanlar ve onaylayanlar Türkiye'de yaşamıyorlar mı? Türkiye'de PKK'nın illegal kitle örgütleri oluşturma, "demokratik özerklik" adı altında eyalet sistemine geçme ve Türkiye'yi emperyalistlerin istekleri doğrultusunda bölme girişimlerini görmüyorlar mı? Birden fazla sendikaya üyeliğin en etkili sonucunun, PKK'nın doğrudan veya dolaylı denetiminde yeni yerel sendikalar kurulması anlamına geldiğini kavrayamıyorlar mı?

Bu kadarına ne denir bilemiyorum. Pes.